

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadó hivatal: K - Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Állami munkák és székelyek.

I.

A székely ember olyan forma, mint a makranczos beteg, kinek hiában kínálják az orvosságot, nem akarja bevenni. Megesináltuk a székely kérdést, panaszunkkal eltöltöttük az egész világot s mikor az állam-hatalom kezdett igazán szépen gondoskodni rólunk, akkor már ez sem tetszett nekünk. Mióta a székelyek nyomorúságai napirendre kerültek, kormány állandó gondjai közé felvette ügyüket, száz-meg száz-féle alakban nyilatkozott meg az intéző körök jóindulata. Az állami és magán gyárakban székely ifjak nyertek állandó alkalmazást s az állami munkáknál mindig kiváló gond fordítatott a székely pályázókra. És mit láttunk? Hát bizony azt láttuk, hogy a székelyek a kedvezményeket korántsem fogadták oly készséggel s oly örömmel, a mint várni lehetett volna. Erre nézve legékebb példa azon eljárás, melyet a kézdivásárhelyi eszmadia iparosok a részükre kivételesen engedélyezett nagyobb mennyiségű katonai lábbeli készíttéssel szemben tanúsítanak, vagyis alig 4-5 ember kivételével, nem akar senki állami munkát vállalni.

A Romániába bevándorolt székely iparosok ugyanis nem régiben egy pa-

naszos kéréssel fordultak a magyar kormányhoz, hogy nagyobb mennyiségű állami munka juttatása által tegye lehetővé, hogy haza jöjjenek. A belügyminiszter azonnal intézkedett az iránt, hogy soron kívül nagyobb mennyiségű katonai lábbeli biztosítsák a kézdivásárhelyi eszmadia iparosok részére, de kikötötte, hogy ezen munkából juttatni kell azoknak, kik Romániából hazajönek. Ennek alapján a marosvásárhelyi keresk. és ipar kamara segéd-titkára mult vasárnap Kézdivásárhelyre jött s itt a eszmadia ipartársulattal gyűlésre hívta össze s a miniszteri rendeletet ismertetve, tárgyalást kezdett a eszmadiaikkal az iránt, hogy ki vállal állami munkát olyan kikötés mellett, hogy Romániából egy-egy pár családot ezen munka végzése végett kiszállít. A gyűlés eredménye az lett, hogy egyetlen iparossem akadott, ki ily feltétel betartására írásbeli kötelezettséget vállalt volna és némi igazuk van is a kézdivásárhelyi eszmadiaikkal abban, hogy egy-két ezer bakkanes közel sem elegendő arra, hogy huzamosabb munkát adjon a Romániából kiszállított székely iparosok részére. ennél fogva azon költségeket, mikkel a kitelepítés jár, magukra vállalni nem hajlandók s állami biztosíték nélkül a városban amugy is feles számban levő eszmadia-iparosokat még szaporítani nem lenne egyéb,

mint saját magukat gyöngíteni azért, hogy a Romániába bevándorolt iparosok hazajöhessenek. Így történt meg, hogy a kézdivásárhelyi eszmadia ipartársulat részéről csupán 2 és a cipészek részéről csupán egy ember akadott, ki állami munkát vállalt, de ezek sem vállalkoztak arra, hogy újabb családokat telepítsenek vissza, hanem csupán csak arra kötelezték szóval magukat, hogy a munkát azokkal végeztetik, kik már korábban épen ezen állami munka reményében visszatértek.

Politikai hírek.

Az egyházpolitikai törvények végrehajtása.

A kormány kebelében, mint a Magyarország értesül, az egyházpolitikai törvények végrehajtását illetőleg az akezió kettős irányban folyik. Egyfelől a belügyminiszterium kebelében a polgári anyakönyvvezetés előmunkálataival foglalkoznak, másfelől pedig ugyancsak a belügyminiszterium nagyon gondosan tanulmányoztatja az egyes törvényhatóságokat abból a szempontból, hogy a végrehajtás minő eshetőségeket helyez kilátásba. Nevezett lap értesülése szerint a kormány legkevesebb megbízható jelentéseket vett Pozsony, Nyitra és Turóc megyéből. Az ottani főispánok a legnagyobb aggodalmaknak adtak kifejezést s nem egy főispán kétségbeesztő színen tüntet fel a helyzetet. A kormány eme jelentések impressziója alatt legközelebb a csendőörök létszámát emeli föl s gondoskodik arról, hogy átvonulás vagy egyéb ezimen ezekben a megyékben nagyobb számú katonaság tartózkodjék október elejétől kezdve.

TÁRGZA.

Szörnyű meglepetés.

Írta: Hevessi Ferencz.

A párisi törvényszék előtt a napokban egy meglehetősen fiatal pár állott a békébi előtti. A tárgyalás nyilvánosan folyt s az érdeklőtt felek barátai és barátnői nagy számmal lepletek el a törvényszéki termet.

Végre belépett egy fiatal nő, a vádlónő. Neve Revillon Mari, egy szőke hölgy, egész lényéből szelidség és ábrándozás látszik, de ezzel feltűnő ellentétben látszik lenni határozott, biztos magatartása. Mari kisasszony az opera színházban egy fiatal emberrel ismerkedett meg, ki mindjárt az első pillanatban megnyerte rokonszenvét. Ugyanazon fiatal ember az, ki halvány arccal s nagy izgatottság között, ott lesi most a vádlottak padján Mari előadásának minden szavát. Később egy sötét alkalmával ismét találkozott az ifjú pár, s csakhamar bevallották egymásnak vonzalmaikat.

Pernod, — így hívják a fiatal embert — könnyen talált alkalmat és módot, hogy az imádott leány házi körébe is juthasson; a leány szülei egy perczig sem haboztak, hogy a tisztességes szándéku látogatót barátai körébe felvegyék, különösen mikor hallották, hogy Pernod egy liverpooli gazdag nyakendő-gyáros egyetlen örököse, kit csak azért küldtek Párisba, hogy itt a további társadalmi műveltségre szert tehessen. S minő finom, csaknem előke-

lő volt egész megjelenése! Magas homlok, holló fekete selyem lágy haj, a finom száj felett mindig bizonyos fájdalmas, csaknem elszánt vonás, ábrándos szem, arisztokratikus fehér kezek s mindezek mellett hibátlan öltözködése és modora, végre tiszta, szelid költői hangja — ki lett volna képes mindezeknek ellentállani?

A esábitó külsejű fiatal ember hatása a leányra napról-napra nagyobb lett. Mari egyszerű polgári nevelésben részesült, s gondolataiban és tetteiben azzal megegyezőleg igen gyakorlati módon fejlődött. Fellengősség és ábrándosság tekintetében egészen ellenkezője volt a szelid Pernod Edének.

Ede lyrai költeményeket szeretett olvasni s a „holdvilágos tündéréjek” iránt rajongott. Mari pedig a borzadalmas regényeket s vértől párolgó rabló történeteket kedvelte.

Ezen időbe esett azon közreműködés gerjesztett vasuti gyilkosság, hogy Lyon közelében Gay Ferencz párisi szabólegény egy franczia bank-tisztviselőt megölt és kirabolt. A szabólegényt csakhamar elfogták, s a párisi törvényszék által halálra ítéltetett.

Marinak nem volt forróbb óhajta, mint ezen elvetemedett kivégzésénél jelen lehetni. Kívánságát elmondta Edének, de ez rendkívül fel lón izgatva ez óhajta hallatára s minden erejét felhasználta, hogy a leányt ezen illetlen szándékáról lebeszélje. Mari végre engedett szavának. A kölcsönös vonzalom alatt mindig szorosabb és bensőbb lett.

Egy előre nem látott esemény nem sokára borzasztó véget vetett a szép viszonyoknak.

Mari elhittette magával, hogy némileg női büszkeségét alázta meg, midőn kedvese óhajtaának en-

gedve, megadta magát, s ama kivégeztetésre el nem ment. Néhány héttel ezután ismét hasonló vérdíj esemény állott elő Párisban, s Mari feltette magában, hogy ezuttal állhatatosabb lesz. Híre futott ugyanis, hogy egy fiatal gonosztevőt fognak nem sokára ismét halállal lakoltatni. Ede ugyan azt állította, hogy minden nemesebb érzést elfojt egy ily jelenet látása, s hogy minden nő, ki ily látvány szemtanuja, mintegy erkölcsi és szellemi kivégzést visz véghez önmagán, de Mari meg akarta mutatni, hogy igenis képes a reggeli órákban ily kivégzést végig nézni, s este még is tudni fog az ő érzélgős kedvesével igen jóízűen eszegetni és enyelegni.

Tervét azért egy szóval sem árulta el kedvesének, ki a kivégeztetés reggelén egyike volt az elsőeknek a börtön komor és szűk belső terén. Mint rendesen, most is igen vegyes közönség jelent meg; itt főlénk és csendes suttogás, ott szilaj tombolás közt folyt le az idő az elítélt megérkezéig. Ezt is kihozták végre; fiatal vőzna legény volt; s az egész néző sorog mély részvételt fogadta a szerencsétlent. Egy lelkész kíséretében az emelvényre lépett; majd megjelent a hóhér és segédei, — és o perczben éles sikoltásban ajultan rogyott össze egy nő a tömegben. Mari volt. A hóhér első segédjében Edéjére ismert, ki közönséges bakói öltözetben állott ott... Marit hazavitték szüleihez.

Este a rendes órában a finom öltözetű Ede szokott szelid modorával ismét megjelent hű kedvesénél. „Vissza gyilkos!” kiáltott rá a leány az iratózat hangján... Ede megütközve nyult Mari keze után. „Hozzám ne nyulj fortelmes! Kezdedt vér un-

Tanügy.

A helybeli róm. kath. algymnasium növendékeinek torna versenye.

Folyó hó 20-án d. u. 5—7 óráig a helybeli róm. kath. algymnasiumban torna-verseny tartatott. A tanári kar élén Hassák Vidor igazgatóval testileg vett részt a növendékek ez örömmünnepe.

A verseny bíróságba Bartók Károly polgármester, Dr. Sinkovics Ignác gymnasiumi orvos és Nagy Károly okl. torna tan. lettek behíva.

A természet örök jóságú Istene is pártfogásába fogta a derék fiukat, mert a verseny előtt langyos esővel üdíté fel junius tikkasztó melegét és társaihoz szorítá a szállingó porfelleget.

A kitűzött időben a derék torna tanár Kiss Károly harsány vezényszava reszketetté meg a levegőt s nemskára kitűnő testtartással, délezen vonult a versenytérre az ifjusereg.

Szülők, ismerősök, tanügybarátok nagy száma foglalta el ez alatt a nézőtér.

A hymnus elénekése után Hassák Vidor igazgató a magas miniszteri rendeltetire való hivatkozással egy szép beszédet intézett az ifjusághoz, az ünnepélyt megnyitotta. A több példányban kiosztott program ezzel kezdetét vette.

Nem hizelegni, hanem a valódi érdemet méltányolni akarjuk akkor, midőn a verseny 10-főle gyakorlatát a legkitűnőbbben sikerültnek nyilvánítjuk.

Bámultuk azt, hogy téli tornahelyiség nélkül 3—4 havi tornászattal ily eredményt produkáltak a fiuk.

Az érdem mindenesetre a derék tornatanár, Kiss Károly uró elsősorban s azután az intézet derék igazgatójái, ki mindent megtesz arra, hogy a gymnasium tornaszerei kifogástalan minőség és mennyiségben e kevés idő alatt az ifjuság rendelkezésre álljanak.

A nagy élvezettel végig nézett verseny-gyakorlatról a tanári kar és versenybírók a következő eredményt hirdette ki:

1. Az intézet összes ifjusága a tagszabadgyakorlatból dícséretet érdemelt ki.

2. A katonai rendgyakorlatokban az egész, a fegyvergyakorlatokban a III. és IV. oszt. tanulói érdemelték ki dícséretet.

3. A társas szabaddgyakorlatokban az intézet összes ifjusága dícséretet érdemelt.

4. Versenyfutásban:

dokítja, engem is vérpadra akarsz huzolni? . . . Hát csak láss hozzá, tedd nyakamra a kötelet . . . hiszen van neked elég köteled, azért szerezte magadnak egy nagybátyát Liverpoolban egész nyakkendő gyárral . . . habaha! Valóban elegáns nyakkendőket szoktál használni! Igy dühöngött Mari forró-lázi rohanók között közel a megőrüléshez. Edét az elszörnyűködött szülők hiutasították a házból.

Hogy miért állott most a szerencsétlen pár a békebíró előtt? Azért, mert Ede azon értékes ékszereket és gyűrűket, melyeket idő folytán Maritól kapott, nem akarta visszaadni, miután utált mesterségét folyvást tagadta, még mindig forrón szerette a leányt, ki a legiszonyubb undorral nézett rá. A törvényszék előtt, fájdalommal bár, mégis el kelle magát a kedves emléktárgyak visszaadására határozni. De még előbb egy fájdalomteljes, szenvedélyes beszédet tartott, melynek veleje ez volt:

„Nem én, hanem a bíró, nem is a bíró, hanem a szigorú, kemény törvény a valódi hóhér.”

Pernod Ede egy előkelő bourdeauxi családból származott. A szerencsétlen viszonyok láncolata következtében adta magát amaz iszonyatos mesterségre. Mari iránti szerelme fényes pont volt sokat hányódott életében, s ez utóbbit — azt ígérte a törvényszék előtt, — majd egyszer körülményesen le fogja írni.

A békebírói tárgyalás óta Mari, ki itt a kivégzetési jelenetet egész borzasztóságában újra föllevenítette lelkében, veszélyes betegségben sínlódik. Női kíváncsiságának rövid kielégítését egész élete boldogságával fizette meg.

Az I. csapatból: Zsögön Jenő gymn. IV. oszt. tanuló elismerő okiratot és jutalmat érdemelt.

Hankó Ferdinánd IV. oszt. t. elismerő okirattal.

A II. csapatból: Turóczy Albert III. o. t. elismerő okiratot és jutalmat.

Szöcs Vilmos II. o. t. elismerő okiratot.

5. Szertornázásban:

Zsögön Jenő IV. o. t.

Balázs Márton II. o. t.

Szöcs Vilmos II. o. t.

elismerő okiratot.

6. Távugrásban:

Az I. csapatból: Zsögön Jenő IV. o. t. 3. m. 90 cm. elismerő okiratot és jutalmat.

Páll Sándor IV. o. t. 3 m. 78. cm. elismerő okiratot.

A II. csapatból: Balázs Márton II. o. t. 3 m. 76. cm. elismerő okiratot és jutalmat.

Páll Ferencz III. o. t. 3. m. 56. cm. elismerő okiratot.

7. Távugrásban botokkal!

Az I. csapatból: Páll Sándor IV. o. t. 5. m. 2. cm. elismerő okiratot és jutalmat.

Zsögön Jenő IV. o. t. 4. m. 50 cm. elismerő okiratot.

A II. csapatból: Szöcs Vilmos II. o. t. 4 m. 21. cm. elismerő okiratot és jutalmat.

Fülöp Pál II. o. t. 3. m. 85. cm. elismerő okiratot.

8. Magasugrásban:

I. csapatból Zsögön Jenő IV. o. t. 150 cm. elismerő okiratot és jutalmat.

II. csapatból Balázs Márton II. o. t. 130 cm. elismerő okiratot és jutalmat.

9. Kötélhúzásban:

Az I. III. és IV. o. tanulói dícséretet érdemelték.

10. Játékokban:

Az intézet összes ifjusága dícséretet érdemelt.

A lélek és test egyenletű fejlesztése által nagy szolgálattal tesszünk nem csak az egyedeknek, hanem magának a nemzetnek.

A közoktatásügyi államkormány-halhatatlan érdemeit szerzett minisztere, Gróf Csáky Albin tette meg az első intézkedést erre nézve s ma már hova-tovább mind jobban-jobban terjed, mert üdvös, hasznos voltát a rendszeres tornászatnak nem csak a tanulók ismerik el, hanem maga a társadalom is.

Él bennük az a remény, hogy nem sokáig késik az az idő, midőn a női tornázásra is országsszerte kiterjesztik a figyelmet s az elemi népiskolától fel az egyetemig kiváló gondot fordítanak arra, hogy a lélek és test arányosan fejlődjenek.

Az igazgató buzdító, elismerő szép beszéde, a közönség és ifjuság zajos éljenzése és a Szózat megható, szép akkordjai után, azon ohajjal hagytuk el a versenytér, hogy ez, ha első is, de ne legyen utolsó.

Jelen volt.

Levelezés.

— 1895. junius hó 8-án Altörján tartott estélyén felolvasta Páll Péter kij. —

Igen tisztelt hölgyeim és uraim!

Köztudomású dolog, mennyire unalmas egy tánczezal egybekötött estélyen valamely felolvasást végig hallgatni; általánosan ismert tény az is, mennyire háládatlan szerep egy felolvasás, — de ha már a maiszokásoknak megfelelőleg a műsort ilyenekkel is ki kellett egészíteni s ezen szerep éppen nekem jutott, arra kérem, legyenek szivesek pár perczet a mai szokásoknak, megfelelőleg végig unatkozni.

A felolvasások unalmasságára különben én jó előre már figyelmeztetve lettem, mert barátaim, ismerőseim közül többen, midőn tudomást szereztek felolvasási elvállalt kötelességem és szándékomból, — velem találkozá, olyan színekkel telték rám, mintha bizony egyenesen Szibériába lettem volna — büntetésből — utasítva.

Ezen jóakarok, mintha csak úgy mondanák (nehogy megsértse nekem talán!) egész eszmámot állottak elő, kijelentvén tudniillik, hogy ők helyzetemben erről — meg arról olvasnának fel.

Többek között Ernő pajtásom, — ki zárjel között mondvá határtalanul szenvedélyes, de még határtalanabban szerencsétlen vadász, úgy nyilat-

kozott, hogy holmi vadász kaland elmesélése hatásos lenne.

„Nohát jól van édes Ernőké!” . . . mondtam neki, — akkor felolvasást tartok azon esetről, midőn a fenevad egyetlen mormogásának hallatára fára menekült, s fegyverrel eldobva, kenyér és víz nélkül 24 óráig laktál a föld és egek között s talán ma is ott keseregnél, ha az éhség onnan le nem pottyant!” . . .

Ezen egyszerű, de kissé találó kijelentésem után az én Ernőkéim szó nélkül otthagytak . . .

Jelentkezett nálam Frigyes barátom is, ki mellesleg mondvá minden lány — után bomlik s nagyon természetesen valamely szerelmes történet elénkélését tette elengedhetlen kötelességemmé.

„Jól van édes Frigyes!” . . . szólék hozzá, — „akkor leírom, de fel is olvasom azon érdekes, de rád nézve kissé kellemetlen esetet, mikor imádtattad azzal ténitett eszedhez, hogy az általad kitűzött légyotthon az ő saját imádtottja karján jelent meg! . . . mit szólsz hozzá? . . .

Frigyes barátom is az Ernő példáját követve otthagytak. — de szerencsétlenségemre talán itt jelen van s bizonyosan nem fog megtapsolni.

Kollegáim egyenkint és összesen a 60.000 frtos nyeregményem felőli kőszá hírrel felolvasni tanácsolták; nem hiába nagyon rosszul vannak dőlálva, mert itt is a pónzes história felé irányult óhajuk!

No aztán Thekla néni! (ki köztünk maradt szó legyen 43. éves, telekkönyvileg kiskorú hajadon) mily erősen kötötte lelkemre, hogy a férfiak tapintatlan eljárásai és szokásairól értekeznek, s közbe-közbe ostorozzam meg a 26. éven felüli nőtlén egyéneket esipősen!

Szegény Thekla néni! nem esodálkozom tanácsodon, hisz' oly régóta reménykedel, vársz hiába! . . . pedig mennyi sok szép fohászt küldöttél az egekhez! . . . talán most is odahaza imádkozol . . .

Hát még Jóska bácsi! (ki négy szem között mondvá 53. éves nőtlén fiatal ember) ő a Thekla nőniével ellenkezőleg az asszonyok és leányok hűtlenségének velős esapkodását ajánlotta; hiába, alapos oka volt rá, mert 53 évek leforgása alatt 42-szer esalódott . . .

Az apám édes anyja legidősebb testvére leányának negyedik fia, — ki különben tudományos egyéniség — úgy nyilatkozott, hogy nem érnek semmit az olyan komikumszerű, léhaság számba menő felolvasások — hanem igen a esillagászat, természet öléből merített, — vagy valamely történeti, philosophiai alapon nyugvó komoly, nyugodt felolvasások! ilyenet készítsék! . . .

„Jaj lelkem barátoskám!” szólám hozzá, — „há én merengeni, tudományoskodni, esetleg sohajtozni, könyezni kezdek egy olyan szép publikum előtt, lehangultságot idézek elő, s egy ilyen sirató után nem lesz animó a táncra s a tánczoló fiatalassal gyűlne meg a dolgom . . .

Végre is meguntam ezt a sok részvétet, ajánlatot, hiszen már teljesen kiforgattak saját gondolataimból! . . . hiszen tán csak, ha semmi jobbat nem is, — de legalább valami semmi dologról felolvasok; hallottam már én is semmi jelentőségű felolvasást nagy hosszadalmassággal, s mi több, illető tapsot kapott érte! . . .

Önértetes elkeseredésem hatása alatt magamban egyhangulag határoztam el, miszerint a sorsra bízom felolvasásom témáját; e végből május hó 25-én délután 5 órakor az ajánlatokat kis ezédulkákra irtam külön-külön, a kalapomba pónáltam; szememet illő igazságos komolysággal behunyva dobogó szív, reszkető jobb kézzel nyultam a ezédulkák közzé . . .

Egyet megfogtam, — nehéz volt, — visszatettem . . .

Ismét egyet megfogtam — ez is nehezeeske volt, — ezt is visszahelyeztem . . .

Végre is elszántan egy harmadikat megragadtam, — kirántottam, — felbontottam — és . . . a 60.000 forintos ujdonságot huztam ki, a melyet nekem kollégáim ajánlottak, — és a mi éppen énvelem történt meg a napokban . . .

Nem tehetek tehát róla, igen tisztelt hölgyeim és uraim! de hamár a sors így akarta, azon változtatnom nem lehet, hanem el kell röviden bár beszélnem a 60.000 forintos pletykát . . .

(Végo. köv.)

Iparkamarai közgyűlés.

Marosvásárhelyt, 1895. június 21-én.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara június hó 21-én Tauszik B. Hugó elnökölete alatt teljes ülést tartott, melyen az elnök a napirendelőtt Deák Lajos kir. tanfelügyelőt, a kamara ügybuzgó levelező tagját, üdvözölte a kir. tanácsosi czimzmel történt kiténtetése alkalmából. Ezután az elnök Szakáts Pétert a kamara új titkárát mutatta be, ki válaszában ígérte, miszerint oda fog törekedni, hogy a kamarát azon a színvonalon, a melyre nagyképzettségű és kitartó szorgalmu clődje Réthy Dezső emelte, továbbra is fentartsa.

Az ülés elismerést és köszönetet szavazott László Gyula másodtitkárnak, ki az irodát Réthy halála után csaknem 4 hónapon át sikerrel vezető s az új titkárnak teljesen rendezve adta át az ügyeket.

Ezután az elnök a következőkről tett még előterjesztést:

A kereskedelemügyi miniszter a kamara ajánlatára Márton Anna gyergyóalfalvi szövönőnek, tanonczok képzése céljából, a folyó évre 200 forint államszegélyt szavazott meg. Ugyanazon miniszter ur Ágoston Juliánna csikszentimási szövönőnek egy szövőgépet adományozott. Mikó Bálint Csikvármegye főispánja közölte a kamarával, hogy Csikszordában az iparos tanonczok csekély száma miatt a tanoncz iskola a folyó évben szünetelt, mit a kamara sajnálattal vett tudomásul.

A kamara köszönetet szavazott Borszék y Soma ny. miniszteri osztálytanácsos, kamarai levezető tagnak a székely fiuknak ipari kiképzésre való elhelyezése s a már elhelyezett gyerekeknek erkölcsi gondozása érdekében kifejtett hazafias fáradozásáért.

A honvédségi lábbelik szállítására a kamarához 6 pályázat érkezett be, a melyekben összesen 11.470 pár bakancs és 28.470 pár könnyű cipő szállítására tétetett a pályázók részéről ajánlat. Mínt hogy azonban az ajánlatok között egy sem volt olyan, a aki a Romániából hazakivánczó székely eszméiáknak a nyerendő munkában való részvételét kílátásba helyezte volna, a kamara megbízta László Gyula másod-titkárt, hogy Kézdivásárhelyre utazva, az ottani ipartársulattal a kamara e részbeni intenczióinak megfelelően megállapodásra jusson.

A Romániában letelepült székely kisiparosok azon ismételt kérelmét, hogy a kamara tegye lehetővé egy székely iparos szövetséget létesítését, a teljes ülés kitzúta a kamara napirendjére s elhatározta, hogy e részben további mozgalmat indít.

A házi-ipari kiállítás ügyében, a kereskedelemügyi miniszter fölhívása kapcsán, a kamara megköristelte az összes háziipart űző székely községeket, hogy saját nevök alatt állítsák ki háziipari termékeiket. A kamara májusban ismét 5 székely fiut helyezett el iparos tanonczására. Jelenleg a kamaránál 74 üres-hely és 30 elhelyezést kereső székely tanonc van nyilvántartva.

A kamara pártolta a budapesti társkamara indítványát, hogy Budapesten 1896-ban kamarai kongressus tartassék.

A kamara 5 éves mandátuma az év végével lejárván, a teljes ülés felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez az újalakítás elrendelése végett s ezuttal kérelmezni fogja, hogy a miniszter ut még két új alkerületet szervezzék Marostorda-megyében Mező-Bánd és Hároskémgyében Kovászna nagy község székhelyvel.

A kereskedelmi osztály indítványára a kamara mozgalmat indít egy közép kereskedelmi iskolának kapcsolatban a marosvásárhelyi polgári iskolával leendő létesítése s ez utóbbi intézetnek egyidejűleg leendő államosítása iránt. A „Éczimunka egye-sület” megkeresése kapasan a kamara Marosvásár-helyről egy tanítónőt fog ösztöndíjjal az idei tan-folyamra Budapestre fölküldeni. A marosvásárhelyi kereskedők megkeresésére pedig a marosvásárhelyi vasuti pályaudvar kibővítése tárgyában felterjesz-tést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez és végül Deák Lajos kir. tanácsos, kamarai levelező tag in-dítványára kérelmezni fogja a görögnyeszentimrei tá-vida vonalnak — miután az a néhai trónörökös ha-lála után szünetel — újbóli megnyitását.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Borbáth János okleveles tanítót a bereczki állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Személyi hír.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kiküldöttje, László Gyula, segédtitkár múlt vasárnap Kézdivásárhelyt volt és gyűlést tartott a ciszmadia ipartársulatnál. A gyűlés eredményéről lapunk más részében számolunk be.

— **Időjárás.** Néhány napi nagy forróság után megjött a szénaesimlők nagy ellensége, az eső, mely károsnak éppen nem mondható, ha csak igen sok nem leend. Az időjelző intézet ugyan nem jósol sok esőt, hanem azért felhők járása s egyéb jelek azt mondják, hogy több esőnek lesz, mint a mennyi kellene. A légkör különben egészen lehült.

— **Difteritisz.** A szülők megnyugtatóására kijelenthetjük, hogy a múlt hét folyamán felmerült difteritisz eset gyógyulással végződött. Azóta pedig újabb eset nem fordult elő. E szerint a járvány, ha hivatalosan nem is, de tényleg megszűntnek mondható.

— **A Kézdi-Vásárhelyt** állomásozó honvéd zászlóalj parancsnoksága közhirre tétel véget térteti lapunkat, hogy a 24 honvéd gyalogezred részére szükséges termény és anyagjárandóság biztosítása végett, a honvéd laktanyában június 15-én verseny tárgyalás lesz. A szállítandó anyagok minősége és mennyisége a kezelő tisztírodában vagy lapunk kiadóhivatalában is megtekinthető.

— **Gyászgyűlekezősi jelentés.** 1894-ben július 2-án a muzska seroggel szemközt vívott csatában Háromszékvármegye Kőkös nevezetű község határán több jeles honvéd bajtársaink között elesett a 83-ik zászlóalj parancsnoka is zászlóaljának élén: Mara Gábor. Az akkori zűrzavara közt Telek nevezetű helységbe vitetett és ott egy sírgödörbe behantoltatott. 46 éve telik ez időtől jelen év július 2-ig. A jeltelen sirt a rikánbőlöli honvéd egylet egykori bajtársai ugyan ez év június 30-án egy sírkövel kegyeletes emlékül jelezni kívánják. Ennek ünnepélyét a mondott nap délután 3 órára tűzték ki az illetők. E kegyelet adójának levetéséhez minden rendűek, kikben hazafi érzelem honol, tisztelettel meghívának. Programm: 1. Nyitány, éneklé a zágóni dalára. 2. A rikánbőlöli honvéd egylet elnöke K. Horváth Ignác előadja a gyűlés okát. 3. Hídvégi ev. ref. lelkész és 1848–49-es honvéd-hadnagy parentatiót tart. 4. A zágóni dalárda énekel. S ezután szétoszlás. Brassó, 1895. június 1-én. A rikánbőlöli honvéd egylet elnöke. Kovachich Horváth Ignác 1848–49. h. huszár alezredes.

— **A kis herczeg.** Julius hó 1-én, azaz hétfőn, egy bájos kis herczegben gyönyörködhetik a város és vidéke közönsége, és minden tulzás nélkül elmondhatjuk, hogy a kérdésben forgó kis herczeg valóban telve van bájjal, kedvességgel és művészetel. Ez a bájos kis herczeg, ki különben is mások alkalommal részesített bennünket abban, hogy valósággal élvezzük és átszellemült lélekkel elhallgassuk az ő kedves eszegevését, művészetét és legkiváltképen ezüstenegüsü hangját, méltán megérdemli, hogy közönségünk o kedvonezet, (Gy. Mészáros Kornélián szintársulatunk o kedves primadonnáját, jutalomjátéka alkalmával különös kitüntetésben részesítse. És meg is vagyunk arról győződve, hogy szinpartolók közönségük, ki soha sem szokta megtagadni senkitől sem a megérdemelt babért, ozattal kiválólag fogja megmutatni, hogy ha szeretnek valakit; mennyire szeretik és így bizonyosra vesszük, hogy kedvelt primadonnánknek a jutalomjátéka (a valósággal gyönyörtelti bájos zenéjü operett, „a kis herczeg“) oly fényesen fog sikerülni, a mint azt a jutalmazandó megérdemli.

— **Köszönetnyilvánítás.** A közdivásárhelyi ev. ref. egyházi dalkör nevében kedves kötelességet teljesített, midőn hálás köszönetet monduk tekintetes id. Szőcs Bálint méoszáros urnak és nejének, sz. Nagy Mária urasszonynak, mint a kik 20 frt alapító-tagságidij befizetésével a dalkör alapító-tagjainak sorát megnyitották. A jó tett nem szorul dicsőre, mert magában hordja a jutalmát, de méltó a felemlítésre. Mi ismételten csak a dalkör köszönetét tolmácsoljuk itt a nyilvánosság előtt is s kívánjuk, hogy a nemesszívű alapítókat az isteni gondviselés áldja és tartsa meg sokáig, hogy nemes szivök sugallatát követve, sok ehhez hasonló szép tettet

vihiessenek végbe. Vajha a jó példa követésre találna városunk polgárai között! Az ev. ref. egyházi dalkör nevében: K.-Vásárhelyen, 1895. jun. 20-án. Rákosi József, elnök, Kovács Mátyás, pénztáros.

— **Lövöldöző cselédek.** Mult szombaton éjjel nagy ribilliót csinált egy néhány cseléd Kézdivásárhelytt. Szerepelt benne egy szerelmes leányzó s annak kedvese és 6 más cseléd, kik ezen liesonnak irigyi valának. A két tábor a helyett, hogy ők szokások szerint vítezi tornára keltenek volna, a már nem szokatlan módhoz, a fegyveres megoldáshoz folyamodtak. És eldördült a pisztoly, de a löveg irányt tévesztve a hölgy karján furódott át. A rendőrség megindította a nyomozatot s most az egész vítező társaság a törvényszék fogházában várja büntetését.

— Cs. k. szab. Adria-i biztosító társulat.

Folyó hó 12-én tartott meg Triesztben ezen társulat rendes közgyűlése, melyben az 56-ik üléstévre (1894) vonatkozó üzleti jelentés és zárszámadások beérjesztettek. Ezekben következő jelentékenyebb adatok foglaltaknak: Életoztály. Az említett évben elfogadott biztosítások 12.769,125 forint tőke és 22,869 forint évi járadékösszegre rugának. A biztosítási állomány 1894. év végével kerek 76 millió forint tőke és 197, ezer 255 forint évi járadékösszeget tüntet ki. A díjbevétel 8.074,252 forintra rugott. Halál- és élet esetbiztosítások után 1.255,137 forint fizettetett ki és ezenkívül függő károk részére 444,917 forint helyezettett tartalékba. A díjtartalék 1.444,458 forinttal szaporodott és tesz 17-2 millió forintot. Az elemi biztosítási ágakban (tűz és szállítmány) a díjbevétel 6.935,650 forintot tett, a visszbiztosítások 3.293,693 forintot vettek igénybe és károkért a visszbiztosítottak illető részek levonása után 2.379, ezer 261 forint fizettetett ki. A kártartalék 490,593 forint, a díjtartalék 1.846,597 forint és a több évi biztosítások tárczája 23.343,117 forintot tesz. — Az 1894. december 31-iki árfolyam szerint a társaság értékpapírai 396,702 forint értékemelőst tüntetnek ki, mely összeg a létező áringadozási tartalék gyarapítására fordítatott. Az eszközölt és 48,571 forint tevő leírások levonása után marad évi feleslegként 482,521 forint melyből 150,000 forint disponibilis tartaléknak utaltattott át. Osztalékol, miként a múlt évben, részvényenkint, 62 forint fizetett ki. — A tartalékok 1.977, ezer 208 forinttal emelkedtek és meghaladják a 21 millió forintot, ebből osik díjtartaléka (tisztán, tudniillik a visszbiztosításokat illető részek levonása után) 17.849.656 forint, nyereségtartalékokra 2.491,592 forint és áringadozási tartalékra 723,988 forint.

Hirdetések.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárámból rendelik – fekete, fehér és színeseket. 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként – sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 minázatban sat.) postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultva küld: **Henneberg G.** (es. k. udvari szállító) selyemgyára **Zürichben**. Svájcba czimzett levelekre 10 krosz levezelő lapokra és 5 kroszbőlyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelés-kpontosan elintéztetnek.

Mack féle
Dupla-
Keményítő

VÉDJEY.

Egyeduli gyártója a feltaláló: Mack Henrik Ulm a. D.

a leggyorszeirűbb és leggyorsabb mód gallórokát, kézelőket stb. csekély fáradsággal ugy keményíteni, hogy

oly szépek, mint ha ujak volnának,

kizárólag abban áll, hogy

Mack dupla keményítőjével
keményítsük azokat.

Aki egyszer használta, mindig csak ezt alkalmazza.
Mindenütt kapható 3, 10 és 20 krajcáros Cartonokban.

Főraktár ostrákn magyarországi részére:

Voith Gottlieb, Bécsben III.

BÉRBEADÁS.

Előpatakon a sétatérén, az úgynevezett Antos János-féle

Vendéglő-helyiség

folyó évi szeptember 29-től egy vagy több évre bérbe kiadó. Közelebbi felvilágosítás szerezhető Kőkössi Árpádnál Sepsi-Szentgyörgyön. (88) 2-3.

Hirdetmény.

Báró Apor Gábor tulajdonát képező a Karatna-Voláli határon lévő tagosított 96 katasztrális hold területű első osztályu szántó haszonbérbe adatik. — Értekezhetni e tárgyban Feltorján lakó Dr. Pethő Józseffel. (90.) 2-3

Alakult 1878-ban.

Cs. kir. szab.

Alakult 1838-ban.

Adriai Biztosító Társulat Triesztben.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA.)

VAGYONKIMUTATÁS.

Életbiztosítási osztály — A) Mérlegszámla 1894 december 31-én.

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Ingatlanok Trieszt, Décs, Brünn, Budapest, Milano és Velencében	2.918.700	—	Külön nyereségyen-tartalék	600.000	—
Értékpapírok az A) részletezés szerint	12.081.783	—	Rendelkezésre álló tartalék	325.000	—
Jelzálog kölcsön	21.858	90	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	425.918	87
Szerzett juttatások és tőkek	18.989	80	Díjtartalék	10.003.069	48
Kötvényekre adott előlegek	1.902.083	43	Kararalek	244.917	64
Különféle ügynökségek	404.219	83	Nyereségyen-talékkal biztosítottak számára kiszolgáltatandó osztalékok	8.578	08
Különféle társulatoknál	291.61	61	Különféle tartalékok	378.787	83
Társasági összigezgatás (f. számla egyenl.)	340.823	47	Különféle hitelezők	61.042	14
Különféle adóknál	12.981	78			
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—			
	18.046.281	81		18.046.281	84

ELEMI BIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY.

B) Mérlegszámla 1894 december 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

VAGYON:	Osztr. ért.		TEHER:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Künnlevő részvénybevezetések	2.400.000	—	Részvénytőke	4.000.000	—
Váltótárca és bankutalványok	403.114	16	Nyereségyen-tartalék	1.241.562	49
Értékpapírok a B) részletezés szerint	3.971.112	—	Rendelkezésre álló tartalék	325.000	—
Ingatlanok Triesztben	339.000	—	Tartalék árfolyam-ingadozások számára	297.968	78
Penzár-állomány az igazgatóságnál és a vezérigazgatóságnál	101.907	51	Díjtartalék tüzkár-biztosítókra	1.762.291	30
Jelzálog kölcsön	1.000	—	szállítvány-biztosításokra	84.306	86
Értékpapírokra adott kölcsönök	34.383	65	Tüzkártartalék	417.917	—
Köveletek hitelintézetek, takarékpénztárak és bankároknál	1.036.533	72	Szállítvány-karok tartaléka	72.378	02
Különféle adósk	184.036	37	Takarék- és életbizt. penztár a társulati ügyviselők számára	423.984	57
Vezérigazgatóság (af. számlák egyenl.)	993.235	21	Élel-biztosít. sz. osztály folyó számla	340.823	47
Főügynökségek	101.731	57	Különféle biztosító inté. zsek	592.874	87
Kerületi ügynökségek	114.455	67	Fel nem vet. osztalékok	2.657	—
Különféle biztosító társaságok	438.482	52	Osztalék az 1894. évben	248.000	—
Ingóságok és biztosítási táblácskák az igazgatóságnál és az ügynökségeknél	—	—	Igaz. alk. és számvizsgálók juttatása	41.276	13
Átvitt jutalékok és szervezési költségek	—	—	Különféle hitelezők	286.278	65
			Átv. tel. az 1894. évben	3.300	29
				10.092.042	38
	10.092.042	38			
			* Tartalék 1896. decz. 31.	frt. 500.000	
			1894. decz. 31. gyarapodott	frt. 150.000	
				frt. 650.000	
Későbbi években befolyó díjak összege	23.243.116	82	melynek fele az életosztály vagyonába van bekebelezve	frt. 325.000	
				frt. 325.000	

Trieszt, 1895 május havában.

Frigyessi Adolf, vezértitkár.

Az igazgatóság:

Glanstättneri dr. Alber Ágost, Mompurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

Magyarországi osztály:

Budapest, IV. kerület, várzi-utoza 9. sz. a., saját házában.

Báró Podmaniczky Frigyes
intéző.

Lichtenberger J.
vezértitkár.

Frigyessi M.
titkár.

Részletes zárszámadási jelentések és kimutások az alanti kerületi ügynökségnél kaphatók, ahol bármily felvilágosítások is a legnagyobb kötséggel adatnak, és élet, tűz és szállítványbiztosítások az „Adriai biztosító társulat”; jégbiztosítások a „Déli jég- és viszontbiztosító-társaság” és baleset elleni biztosítások a „Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság” számára a legelőnyösebb feltételek s legelőnyösebb díjak mellett fogadtatnak el. (91) 1.

Kerületi ügynökség: KOVÁCS KÁROLY.

Ny. ifj. Jánosó Mózes-nél Kézdi-Vásárhelyt.

A brassói portland-czement-gyár

Brassó (Irdély) ajánlja legkitűnőbb

PORTLAND-CZEMENTJÉT

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legelőnyösebb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható K. Csiszár József urnál. Sepsi-Szentgyörgyön Ferencz Lajos és Császár Sándor, Császár Gyula és Dézsi János uraknál.

30 29-40

Alólirott tisztelettel tudatom úgy a helybeli, mint vidéki n. é. közönséggel, hogy a

legdivatosabb női ruhák elkészítését, valamint régiéknél újra való átalakítását vállalom s tanítványokat is felfogadok.

Szíves pártfogást kérve, maradtam

(92.) 1-2.

kiváló tisztelettel

Lipeczki Juliska.

(Lakásom: a református temető utcájában.)

Turóczi István könyvkötő üzletében

egy jó családból való fiu

TANULÓNAK

felvétetik

Kézdi-Vásárhelyt.

(79) 2-2

„Ne végy kovácestól szemet!”

tartja egy régi közmondás.

Csak oly nagy üzlet, mint az enyém, mely első kézből besztrzett óriási árutömeget tart raktáron, nyújthatja a vevőnek a legnagyobb előnyöket.

Magán vásárlóknak igen szép minták ingyen és bármintve.

Szabóknak eddig nem létezett dus választékú mintakönyvek bérmentlenül.

RUHASZÖVETEK:

Peruvien és dosking a magas klérus, szabályszerű kelmék egyenruhák, hivalalokok, hadasnyakok, tűzoltók, tornázók és urasági alkalmazottak részére; valamint posztók biliárd és játéktasztalok, továbbá kocsiülések és bélésekre.

Legnagyobb raktára stíriai, karinthiai, tiroli, stb. lodenszöveteknek uri és női öltönyökhöz eredeti gyári árakon és oly dus választékban, a minőt a legfokozottabb verseny sem nyújthat.

Legnagyobb választéka finom és tartós női kendőknek a legdivatosabb színekben. Mosászövetek, uti plaidok 4-14 frtig. Továbbá: HOZZÁVALOK (mint ujjabélések, gombok, tűk, ezérna stb. stb.) Értékes, szolid, tartós, tiszta gyapju kelmék és nem ócska rongyok, melyeket megvarratni is alig érdemes.

KAPHATÓK:

STIKAROFKY J.-nél

Brünnben.

Legnagyobb gyári szövetraktár fél millió forint értékben.

— Áruk szétküldése csak utánvétel mellett. —

Óvás! Ügynökök és házalók az ő silány áruikat Stikarofsky-féle áru gyanánt szokták kínálni. Hogy a t. közönség a tévedésektől megkíméltesse, ezennel kijelentem, miszerint én oly egyéneknek semmiféle feltételek mellett árukat el nem adok.

(20) 17-2